

Izveštaj o zemlji porekla tražilaca azila

TUNIS

Tunis
2012

SADRŽAJ

Službeno ime.....	3
Državni praznici.....	3
Geografski položaj.....	3
Stanovništvo.....	4
Religija.....	5
Jezik.....	6
Privreda i ekonomija.....	6
Istorijsko-politički razvoj.....	7
Političko-pravni sistem.....	16
Bezbednosna situacija.....	17
Ljudska prava.....	19
• Tortura i drugi nehumani i degradirajući postupci i kažnjavanja od strane pripadnika bezbednosnih snaga.....	19
• Žene.....	19
• Deca.....	22
• Humanitarni radnici.....	23
• Izbeglice, tražioci azila i interno raseljena lica.....	23
• Verske slobode.....	25
• Novinari i sloboda medija.....	27
Korupcija.....	29

Republika Tunis

Izveštaj o zemlji porekla tražilaca azila

Službeno ime

Republika Tunis (en: Republic of Tunisia, fr: République Tunisienne, ar: تونس)

Državni praznici

Državni praznici u Tunisu su: dan rođenja proroka Muhameda (05.februar), Dan nezavisnosti (20.mart), Dan mladih (21.mart), Dan mučenika (09.april), Praznik rada (01.maj), Dan republike (25.jul), Dan žena (13.avgust), Eid al-Fitr (19.avgust, kraj Ramadana), Dan Evakuacije (15.oktobar), Eid al-Idha (26.oktobar, praznik žrtvovanja), Dan Nove ere (07.novembar), Islamska nova godina (15.novembra).^{1 2}

Datumi proslava muslimanskih verskih praznika variraju, jer islamski kalendar ima 354 umesto 365 dana.³

Geografski položaj

Tunis se nalazi u severnom delu Afrike i ima sledeće geografske koordinate: 34° 00' N (sever), 9° 00' E (istok). Graniči se sa Libijom na jugoistoku i sa Alžirom na zapadu i ima površinu od 163 610 km².⁴ Tunis je najmanja zemlja u Severnoj Africi.⁵

Teritorija Tunisa se može podeliti u dve geografske celine: na severu se nalazi veoma plodna zemlja formirana oko obale Sredozemnog mora, dok se južni deo zemlje koji se većim delom nalazi u saharskoj pustinji.⁶

---

¹ World Travel Guide: Tunisia public holidays, <http://www.worldtravelguide.net/tunisia/public-holidays>, pristupljeno 13.12.2012.

² Q Plus Plus Studio: Tunisia public holidays 2012. - <http://www.qppstudio.net/publicolidays2012/tunisia.htm>, pristupljeno 14.12.2012.

³ World Travel Guide: Tunisia public holidays, <http://www.worldtravelguide.net/tunisia/public-holidays>, pristupljeno 13.12.2012.

⁴ CIA The World Factbook: Tunisia, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 07.12.2012.

⁵ Wikipedia: Tunisia/ Geography, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tunisia>, pristupljeno 07.12.2012.

⁶ Wikipedia: Tunisia/ Geography, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tunisia>, pristupljeno 07.12.2012.

Od ukupne površine zemljišta, oko 17 % zauzima obradivo zemljište dok se pod stalnim usevima nalazi 13% zemljišta Tunisa.⁷

Tunis na severu ima umerenu klimu koju karakterišu blage i vlažne zime kao i topla i suva leta, dok na jugu zemlje vlada pustinjska klima.⁸ Prosečna godišnja temperatura u Tunisu je 18 stepeni. Najhladniji mesec je januar sa dnevnim temperaturama koje se kreću oko 7°C, dok su jul i avgust najtopliji meseci kada se temperature kreću oko 32 stepeni.⁹

U Tunisu, do pronalaska nafte na dalekom jugu zemlje 1964.godine gotovo da i nije bilo prirodnih resursa. Iako su nalazišta nafte dosta manja od onih koje poseduju njihovi susedi, ta nalazišta i dalje čine bitan segment ekonomije države.¹⁰

U Tunisu je izvršena administrativna podela na 24 provincije: Arijana, Beša, Ben Arus, Bizert, Gabes, Gafsa, Čenduba, Keruan, Gasrin, Kibili, Kef, Mehdija, Manuba, Medine, Monastir, Nabel, Sfaks, Sidi Bu Zid, Siliena, Sus, Tatuine, Tuzer, Tunis i Zaghuan.¹¹ Ove 24 provincije se dele na 264 okruga.¹²

Gradovi sa najvećim brojem stanovnika su: glavni grad Tunis (728 543 stanovnika), Sfaks (340 000 stanovnika), Sus (173 047 stanovnika) i Keruan (117 903 stanovnika).¹³

Vremenska zona: Tunis je jedan sat ispred vremena po Griniču (UTC/CET + 1).¹⁴

Stanovništvo

Prema podacima iz jula 2012.godine, Tunis ima 10.7 miliona stanovnika.^{15 16}

Od ukupnog broja stanovnika, 23% pripada populaciji mlađoj od 14 godina.^{17 18} Oko 69% populacije pripada starosnoj grupi od 15 – 64 godine, dok nešto manje od 8% ljudi čini grupu starijih od 65 godina.^{19 20}

---

⁷ Wikipedia: Geography of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_Tunisia, pristupljeno 14.12.2012.

⁸ CIA The World Factbook: Tunisia, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 07.12.2012.

⁹ Climatemps: Tunisia, <http://www.tunisia.climatemps.com/>, pristupljeno 14.12.2012.

¹⁰ Encyclopedia Britannica: Tunisia, <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/609229/Tunisia/46609/Resources-and-power>, pristupljeno 14.12.2012.

¹¹ Wikipedia: Delegations of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Delegations_of_Tunisia, pristupljeno 14.12.2012.

¹² Wikipedia: Delegations of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Delegations_of_Tunisia, pristupljeno 14.12.2012.

¹³ List of cities in Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_cities_in_Tunisia#List_of_most_populated_cities, pristupljeno 14.12.2012.

¹⁴ Local Times: Tunis time, <http://localtimes.info/Africa/Tunisia/Tunis/>, pristupljeno 14.12.2012.

¹⁵ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

¹⁶ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Population, - <http://www.indexmundi.com/tunisia/population.html>, pristupljeno 14.12.2012.

¹⁷ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

Etnički sastav stanovništva Tunisa je veoma homogen jer čak 98% stanovništva čine Arapi, dok Evropljani i Jevreji zajedno čine preostalih 2 % stanovništva.^{21 22}

Najveći procenat stanovništva živi u urbanim područjima zemlje, tj. čak 67% stanovništva živi u urbanim oblastima.^{23 24}

Očekivani životni vek je u Tunisu 73 godina za muškarce, a skoro 78 godina za žene.^{25 26}

Religija

Najveći deo stanovnika Tunisa, čak 99% su po religijskoj pripadnosti sunitski muslimani.²⁷ Preostalih 1% stanovništva čine šiitski muslimani, bahajci, pripadnici judaizma i hrišćani.²⁸

Hrišćani su, posle sunitskih muslimana, druga najveća verska grupa u Tunisu.²⁹ Od ukupnog broja hrišćana, njih 88 % su rimokatolički hrišćani.³⁰ Podaci o zvaničnom broju pripadnika hrišćanske rimokatoličke grupe nisu dostupni, ali na osnovu podataka katoličke crkve procenjuje se da ih ima oko 5 hiljada.³¹

---

¹⁸ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Age structure , http://www.indexmundi.com/tunisia/age_structure.html, pristupljeno 14.12.2012.

¹⁹ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

²⁰ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Age structure , http://www.indexmundi.com/tunisia/age_structure.html, pristupljeno 14.12.2012.

²¹ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

²² Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Ethnic groups, http://www.indexmundi.com/tunisia/ethnic_groups.html, pristupljeno 14.12.2012.

²³ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

²⁴ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Urbanization , <http://www.indexmundi.com/tunisia/urbanization.html>, pristupljeno 14.12.2012.

²⁵ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

²⁶ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Life expectancy at birth, http://www.indexmundi.com/tunisia/life_expectancy_at_birth.html, pristupljeno 14.12.2012.

²⁷ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section I.Religious demography, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section I.Religious demography, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁹ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section I.Religious demography, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

³⁰ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section I.Religious demography, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

³¹ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section I.Religious demography, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

Judaizam je treća najzastupljenija religija u Tunisu, a procenjuje se da se na celoj tunižanskoj teritoriji nalazi oko 1 500 Jevreja.³²

Jezik

Arapski je zvanični jezik u Tunisu.^{33 34} Tunižanski arapski se takođe naziva i darija (darija).³⁵ Francuski se u Tunisu koristi kao drugi jezik.^{36 37} Zastupljen je i berberski ili tamazight jezik, kojim govore manjine, pretežno na jugu Tunisa.^{38 39 40}

Privreda i ekonomija

Tunis može da se pohvali jednom od najviših vrednosti bruto domaćeg proizvoda u celoj Africi.⁴¹ Bruto domaći proizvod (BDP) po glavi stanovnika za 2012. godinu u Tunisu iznosi 9 700\$.⁴² Iako imaju prosečan rast BDP-a od 5%, zemlja i dalje ima problema sa velikom nezaposlenošću koja je posebno izražena među mladima.⁴³

Privreda je raznovrsna i kreće se od razvijene poljoprivrede preko rudarstva i naftnih derivata, pa sve do turizma. Industrija zauzima 25.7%, poljoprivreda 11.6% dok sektor usluga čini 62.8% BDP-a.⁴⁴ Sam turizam zapošljava oko 370 000 stanovnika Tunisa.⁴⁵

Glavni poljoprivredni proizvodi Tunisa su masline, žitarice, mlečni proizvodi, citrusi i šećerna repa.⁴⁶

---

³² United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section I.Religious demography, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

³³CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

³⁴ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Languages, <http://www.indexmundi.com/tunisia/languages.html>, pristupljeno 14.12.2012.

³⁵ Wikipedia:Languages of Tunisia - http://en.wikipedia.org/wiki/Languages_of_Tunisia , pristupljeno 6.3.2013.

³⁶ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

³⁷ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Languages, <http://www.indexmundi.com/tunisia/languages.html>, pristupljeno 14.12.2012.

³⁸ CIA The World Factbook: Tunisia/ People and society, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html>, pristupljeno 14.12.2012.

³⁹ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Languages, <http://www.indexmundi.com/tunisia/languages.html>, pristupljeno 14.12.2012.

⁴⁰ Wikipedia:Languages of Tunisia - http://en.wikipedia.org/wiki/Languages_of_Tunisia , pristupljeno 6.3.2013.

⁴¹ Wikipedia: Tunisia/ Economy, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tunisia#Economy>, pristupljeno 14.12.2012.

⁴² CIA The world factbook: Tunis/Economy - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html> pristupljeno 19.03.2013.

⁴³ Wikipedia: Tunisia/ Economy, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tunisia#Economy>, pristupljeno 14.12.2012.

⁴⁴ Wikipedia: Tunisia/ Economy, <http://en.wikipedia.org/wiki/Tunisia#Economy>, pristupljeno 14.12.2012.

⁴⁵ France 24: Trouble in paradise : How one vendor unmasked the economic miracle, <http://mobile.france24.com/en/20110111-tunisia-protests-tourism-trouble-paradise-unmasked-tunisian-economic-miracle>, pristupljeno 14.12.2012.

⁴⁶ Wikipedia: Economy of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Tunisia#Agriculture, pristupljeno 14.12.2012.

Osim tekstila, Tunis izvozi trikotažu, poljoprivredne proizvode, mehaničku robu, fosfate i hemikalije. Izvoz je skoro u potpunosti okrenut ka tržištima Evropske unije uz Sudan i Libiju.⁴⁷ Oko 75% ukupnog uvoza i izvoza Tunis obavlja sa Evropskom unijom koja je glavni trgovinski partner Tunisa.⁴⁸

Tunis najviše uvozi mašine i mašinsku opremu, tekstil, prehrambene proizvode i hemikalije. Zemlje iz kojih Tunis najviše uvozi su Francuska, Italija, Španija, SAD i Kina.⁴⁹

Stopa nezaposlenosti za 2011.godinu u Tunisu je iznosila 18%.⁵⁰

Inflacija je krajem 2012.godine u Tunisu iznosila 5.6%.⁵¹

Nacionalna valuta Tunisa je tunižanski dinar (TND), a jedan tunižanski dolar ima vrednost od oko 0.49€ (EUR)⁵² i oko 0.63\$ (USD).⁵³

Istorijsko-politički razvoj

Tunis ima bogatu istoriju s obzirom da se na ovoj teritoriji smenjivalo nekoliko carstava, uključujući feničansko, kartaginsko kao i rimsko carstvo.⁵⁴ Rimljani su vladali ovim prostorom sve do arapskog osvajanja ove teritorije u VII veku.⁵⁵ Potom su se arapske i berberske dinastije smenjivale u vladavini nad Tunisom sve do turskog osvajanja u 16.veku, kada je Tunis i zvanično postao deo Otomanskog carstva.^{56 57}

Tunis je bio pod otomanskom vlašću sve do 1881.godine, kada su ga okupirali Francuzi i iste godine ga proglasili francuskim protektoratom.^{58 59}

---

⁴⁷ Wikipedia: Economy of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Tunisia#Agriculture, pristupljeno 14.12.2012.

⁴⁸ European Commission: Tunisia, http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/countries/tunisia/index_en.htm, pristupljeno 14.12.2012.

⁴⁹ Wikipedia: Economy of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Tunisia#Agriculture, pristupljeno 14.12.2012.

⁵⁰ Index Mundi: Tunisia Demographics Profile 2012/ Unemployment rate, http://www.indexmundi.com/tunisia/unemployment_rate.html, pristupljeno 14.12.2012.

⁵¹ Trading Economics: Tunisia inflation rate - <http://www.tradingeconomics.com/tunisia/inflation-cpi>, pristupljeno 14.12.2012.

⁵² Convert: Tunisian Dinar (TND) to European Currency Unit - http://coinmill.com/TND_XEU.html#TND=1, konvertovano na dan 16. mart 2013.

⁵³ Convert: Tunisian Dinar (TND) to United States Dolar (USD) - http://coinmill.com/TND_USD.html#TND=1, konvertovano na dan 16. mart 2013.

⁵⁴ Info Please: Tunisia/ History, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=1>, pristupljeno 12.12.2012.

⁵⁵ Info Please: Tunisia/ History, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=1>, pristupljeno 12.12.2012.

⁵⁶ Info Please: Tunisia/ History, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=1>, pristupljeno 12.12.2012.

⁵⁷ History World: History of Tunisia, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

⁵⁸ Info Please: Tunisia/ History, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=1>, pristupljeno 12.12.2012.

⁵⁹ History World: History of Tunisia/ Tunisia as a French protectorate: AD 1881-1934, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

Pre dolaska Francuza, Tunis je već imao određeni stepen političke autonomije u okviru otomanskog carstva i beg Ahmad ("beg" je naziv koji se tradicionalno koristio za vođe manjih turskih plemenskih grupa, ali je i titula vladara suverene države Tunisa bila "beg") je započeo proces modernih reformi.⁶⁰ ⁶¹ Sprovođenje reformi je bilo vrlo uspešno i dovelo je do toga da u Tunisu 1861.godine bude usvojen prvi Ustav u celom arapskom svetu.⁶²

Ipak, kada je Tunis postao francuski protektorat, beg Ahmad je ostao formalno na čelu države kao njen vladar, ali je de facto kontrolu nad celom teritorijom zemlje imao Generalni namesnik koga je imenovala vlada u Parizu.⁶³ Francuzi su u Tunisu preuzeli najveći deo administrativnih pozicija i do 1884.godine su već kontrolisali oblasti finansija, obrazovanja, telegrafa, javnih radova i poljoprivrede.⁶⁴

Za vreme francuske vladavine, uočen je i porast broja francuskih doseljenika u Tunis.⁶⁵ Deset godina po preuzimanju vlasti, na teritoriji Tunisa se nalazilo samo 10 000 Francuza, da bi po završetku Drugog svetskog rata u Tunisu bilo ukupno 144 000 francuskih državljana.⁶⁶

U periodu između 1906.godine i 1910.godine je došlo do kristalizacije nacionalističkog pokreta u Tunisu.⁶⁷

Tunižanski nacionalisti su počeli da se žale da reforme koje su francuske vlasti otpočele (a najvećim delom građenje železnice i vađenje ruda), a koje su po njihovom mišljenju mogle da koriste samo Francuzima.⁶⁸ Pored toga što su Francuzi optuženi da samo profitiraju zahvaljujući tunižanskim resursima, nacionalisti su zamerali francuskim vlastima i da su prilike za zapošljavanje više otvorene za francuske doseljenike nego za lokalno stanovništvo.⁶⁹

---

⁶⁰ Wikipedia: History of French-era Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶¹ History World: History of Tunisia/ Tunisia as a French protectorate: AD 1881-1934, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

⁶² Wikipedia: History of French-era Tunisia/Beylical debt, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶³ Wikipedia: History of French-era Tunisia/Tunisian politics/ Nationalist origins, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶⁴ Wikipedia: History of French-era Tunisia/French regime/ Economic advance, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶⁵ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ French regime/ Economic advance, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶⁶ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ French regime/ Economic advance, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶⁷ Wikipedia: History of French-era Tunisia/Tunisian politics/ Nationalist origins, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶⁸ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ French regime/ Economic advance, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁶⁹ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ French regime/ Economic advance, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

Tunižanski intelektualci, buržoazija i studenti su reagovali protiv francuske administracije i njihovih ekonomskih mera.⁷⁰ Počeli su da brane svoje pravo na rad nasuprot prava na rad imigranta.⁷¹ Takođe su počeli da zahtevaju da budu izjednačeni sa strancima pred zakonom, ali su počeli da se pozivaju i na princip tunižanskog suvereniteta.^{72 73}

Rastući nacionalistički pokret je 1920. godine iznedrio Destour partiju (Constitution Party).^{74 75} Međutim, kako nacionalisti nisu bili ujedinjeni oko zajedničke ideje, a Francuzi su 1922.godine dopustili da se uvedu određene reforme, u Destour partiji je došlo do rascepa i nastala je nova – Neo-Destour partija.^{76 77} Umesto da jačaju nacionalistički pokret, lideri nacionalista su svojom razjedinošću doveli do toga da se njihove partije pred početak Drugog svetskog rata bore za opstanak.⁷⁸

Za vreme Drugog svetskog rata, Tunižani su pokušavali da se oslobode francuske vlasti.^{79 80} Tadašnji beg Musif je čak i optužen od strane Francuza za kolaboracionizam sa Nemcima i pokušaj zbacivanja francuske vlasti.⁸¹ Ipak, Francuska je nakon Drugog svetskog rata ponovo preuzela potpunu vlast nad Tunisom.⁸²

Tokom Drugog svetskog rata Habib Bourguiba je postao lider Neo-Destour partije, koja je ponovo ojačala pod njegovim vođstvom.^{83 84} Međutim, kako pregovori između Neo-Destour partije i Francuza nisu doveli do ostvarivanja značajnijeg napretka po pitanju oslobađanja od kolonijalne vlasti, Tunižani su tokom 1954.godine, prvo u

---

⁷⁰ Wikipedia: History of French-era Tunisia/Tunisian politics/ Nationalist origins, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁷¹ Wikipedia: History of French-era Tunisia/Tunisian politics/ Nationalist origins, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁷² Wikipedia: History of French-era Tunisia/Tunisian politics/ Nationalist origins, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁷³ History World: History of Tunisia/ Tunisia as a French protectorate: AD 1881-1934, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

⁷⁴ Wikipedia: History of French-era Tunisia/1920s and 1930s, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁷⁵ History World: History of Tunisia/ Tunisia as a French protectorate: AD 1881-1934, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

⁷⁶ Wikipedia: History of French-era Tunisia/1920s and 1930s, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁷⁷ History World: History of Tunisia/ Tunisia as a French protectorate: AD 1881-1934, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

⁷⁸ Wikipedia: History of French-era Tunisia/1920s and 1930s, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁷⁹ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ World War II, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁸⁰ History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

⁸¹ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ World War II, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁸² Wikipedia: History of French-era Tunisia/ World War II, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁸³ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ 1945 to 1956, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁸⁴ History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012.

planinama, a potom i širom cele zemlje, otpočeli nasilni otpor protiv francuske vlasti.^{85 86} Građanski nemiri koji su ubrzo počeli da se šire na teritoriji cele zemlje su primorali Francuze da otpočnu pregovore sa predstavnicima Neo-Destour partije o davanju autonomije Tunisu. Neo-Destour partiju su u pregovorima podržali tunižanski radnički sindikati, ali i celokupna Arapska liga.⁸⁷

Kao rezultat pregovora, pregovaračke strane su potpisale Konvenciju (Convention) u aprilu 1955.godine.⁸⁸ Francuska se ovim dokumentom obavezala da će dati autonomiju Tunisu, ali uz uslov da ona zadrži kontrolu nad tunižanskom vojskom i spoljnim poslovima.^{89 90}

Međutim, lider Neo-Destour partije Habib Bourguiba je iskoristio politički trenutak kada je Francuska ukinula protektorat nad Marokom, da zatraži nezavisnost za Tunis.^{91 92} Francuska je na kraju pristala da ukine protektorat i nad Tunisom, tako da je 20.marta 1956.godine Tunis postao nezavisna, suverena država.^{93 94} U julu iste godine, Tunis je postao i članica Ujedinjenih nacija.⁹⁵

Nakon dobijanja nezavisnosti Tunis je proglašen za ustavnu monarhiju na čelu sa tunižanskim begom (Bey of Tunis), Muhammad VII al-Amin-om koji je na mestu bega zamenio Musif bega. Parlamentarni izbori u Tunisu su održani 25.marta 1956.godine i na njima je Neo-Destour partija odnela ubedljivu pobjedu. Njen lider, Habib Bourguiba je postao premijer Vlade Tunisa.⁹⁶

Sredinom 1957.godine, monarhija je ukinuta, kao i titula bega, koja se u Tunisu zadržala još iz otomanskog perioda.^{97 98} Tunis je proglašen za republiku, a Habib Bouguiba je 25. jula 1957.godine postao prvi predsednik Tunisa.^{99 100}

---

⁸⁵ Wikipedia: History of French-era Tunisia/ 1945 to 1956/ Independence, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_French-era_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

⁸⁶History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

⁸⁷Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

⁸⁸Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

⁸⁹Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

⁹⁰History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

⁹¹Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

⁹²History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

⁹³Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

⁹⁴History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

⁹⁵Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

⁹⁶Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

⁹⁷ History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

Bourguiba se na vlasti zadržao još 31 godinu. Period njegove vladavine je obeležen ekonomskim razvojem Tunisa i reformama u svim oblastima društva. Vlada Tunisa je u ovom periodu razvijala programe koji bi podstakli stabilnost i ekonomski rast zemlje, dok je sa druge strane suzbijala islamski fundamentalizam.¹⁰¹

Bourguiba nije bio militarista i smatrao je da bi izgradnja Tunisa kao vojne sile iscrpela i onako oskudne državne resurse. Takođe je smatrao da bi u tom slučaju i Tunis mogao da bude uvučen u začarane krugove vojnih intervencija u politici, kao što je to bio slučaj sa ostalim arapskim zemljama.¹⁰²

Tunis je za vreme Bourguibine vladavine razvijao prava žena u meri sa kojom nije mogla da se poredi nijedna druga arapska zemlja.^{103 104} S obzirom da je pokušavao da spoji tradiciju sa inovacijama, kao i islam sa liberalnim prosperitetom, Habib Bourguiba je poreden sa Kemalom Ataturkom (osnivačem moderne turske države) kao jedinstveni moderni nacionalni lider.¹⁰⁵

Međutim, Habib Bourguiba je arbitrarno upravljao odlukama Vlade i 1963.godine je proglasio svoju Neo-Destour partiju za jedinu zakonski dozvoljenu partiju u zemlji.¹⁰⁶ Ovim postupcima je u Tunisu otpočeo proces izgradnje kulta ličnosti Bourguibe.¹⁰⁷

Bourguiba je 1975.godine proglašen za doživotnog predsednika Tunisa, iako mu se zdravstveno stanje pogoršavalo.^{108 109} Iako je predsednik Habib nadglasan u glasanju 1981.godine da legalizuje opozicione partije, Tunis je i dalje ostao jednopartijska

---

⁹⁸ History World: History of Tunisia/ HabibBourguiba: AD 1934- 1957, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

⁹⁹ Wikipedia: History of modern Tunis/ Independece of the Kingdom of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰⁰ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰¹ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰² Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰³ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰⁴ Lonely Planet: Tunisia History, <http://www.lonelyplanet.com/tunisia/history#41521>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁰⁵ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰⁶ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰⁷ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰⁸ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristuljeno 12.12.2012.

¹⁰⁹ History World: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

država.¹¹⁰ Vlada je na kraju dozvolila nekim zvanično zabranjenim partijama da ipak učestvuju na izborima 1981.godine.^{111 112}

Ipak, produženi jednopartizam nije doveo do nemira u zemlji, već njeno pogoršano ekonomsko stanje.¹¹³ Politika rezova i smanjenja troškova koju je Tunisu nametnuo Međunarodni monetarni fond je dovela do povećanja cena osnovnih namirnica, što je dovelo do masovnih protesta 1983.godine.¹¹⁴

Zbog ovih protesta je uhapšeno na hiljade ljudi, naročito islamista, dok su mnoge kritički nastrojene novine zatvarane.¹¹⁵ Već bolesni Bourguiba je pretio uvođenjem represije u zemlji.^{116 117 118} Na čelu bezbednosnih snaga koje su gušile proteste se u tom trenutku nalazio general Ben Ali, koji je ubrzo imenovan za premijera zemlje.^{119 120}

Na političku scenu je u tom trenutku istupio islamistički Pokret islamske tendencije (Islamic Tendency Movement-MTI) na čelu sa Rashid al-Ghannushijem, koji je zadobio podršku naroda.¹²¹ U novembru 1987.godine, nakon što su doktori izjavili da Habib Bourguiba više nije sposoban da vrši funkciju predsednika, izvršena je mirna smena vlasti i Ben Ali je preuzeo funkciju predsednika Tunisa u zakonskim okvirima predviđenim tunižanskim Ustavom.^{122 123} General Ben Ali je preuzeo vlast u trenutku kada se zemlja suočavala sa teškom ekonomskom krizom, inflacija je bila 10 %, a javni dug je dostigao 46 % domaćeg bruto nacionalnog proizvoda (GDP-a).¹²⁴

---

¹¹⁰ History World: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

¹¹¹ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹¹² About: A brief history of Tunisia/ Bourguiba- president for life, <http://africanhistory.about.com/od/tunisia/p/TunisiaHist1.htm>, pristupljeno 15.12.2012.

¹¹³ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹¹⁴ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹¹⁵ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹¹⁶ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹¹⁷ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

¹¹⁸ History World: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

¹¹⁹ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Era of Ben Ali, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹²⁰ History World: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 15.12.2012

¹²¹ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Republic of Habib Bourguiba, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹²² Wikipedia: History of modern Tunis/ The Era of Ben Ali/ Rise to the presidency, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹²³ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

¹²⁴ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Era of Ben Ali/ Rise to the presidency, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

Predsednik Ben Ali je prvobitno preduzeo korake ka liberalizaciji zemlje, obećao je veći stepen demokratije i poštovanje ljudskih prava.¹²⁵ Predsednik Ben Ali je čak potpisao i “nacionalni pakt” sa opozicionim partijama.¹²⁶ Međutim, ubrzo je vratio politička ograničenja iz perioda vladavine prethodnog režima.¹²⁷

Predsednički izbori u Tunisu održani su 1989.godine, dve godine nakon Ben Alijevog preuzimanja vlasti.^{128 129} Na ovim izborima Ben Ali je bio jedini kandidat na listi i osvojio je 99 % glasova.¹³⁰ Tunis je u periodu Ben Alijeve vladavine počeo ekonomski da se razvija, ali je zato vlast kritikovana zbog gušenja ljudskih prava.¹³¹

Naredni predsednički i parlamentarni izbori u Tunisu su održani 1994.godine.^{132 133} Neposredno pred održavanje izbora, izborni zakon je promenjen tako da je broj mesta u parlamentu povećan za dodatnih 19 mesta koji su rezervisani za članove opozicije.¹³⁴ Ovaj gest ipak nije uspeo da zamaskira stanje političke realnosti u Tunisu.¹³⁵ Na izborima je Ben Ali opet kao jedini predsednički kandidat osvojio 99.9 % glasova, a njegova partija Demokratska ustavna unija (Rassemblement Constitutionel Démocratique – RCD) je osvojila svih 144 mesta u parlamentu, osim 19 rezervisanih za opoziciju.¹³⁶

Prvi predsednički izbori na kojima je Ben Ali dozvolio da se kandiduju i drugi političari su održani 1999.godine.^{137 138} Na ovim izborima dotadašnji predsednik je ponovo pobedio i to sa 99.44 % dobijenih glasova.^{139 140 141} Na parlamentarnim izborima koji su

---

¹²⁵ About.com: A brief history of Tunisia/ Democratic change under Ben Ali, <http://africanhistory.about.com/od/tunisia/p/TunisiaHist1.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹²⁶ About.com: A brief history of Tunisia/ Democratic change under Ben Ali, <http://africanhistory.about.com/od/tunisia/p/TunisiaHist1.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹²⁷ Wikipedia: History of modern Tunis/ The Era of Ben Ali/ Rise to the presidency, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_modern_Tunisia, pristupljeno 12.12.2012.

¹²⁸ History of the world: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 13.12.2012.

¹²⁹ Lonely Planet: Tunisia History, <http://www.lonelyplanet.com/tunisia/history#41521>, pristupljeno 15.12.2012.

¹³⁰ History of the world: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 13.12.2012.

¹³¹ Wikipedia: Zine El Abidine Ben Ali, http://en.wikipedia.org/wiki/Zine_el_Abidine_Ben_Ali, pristupljeno 13.12.2012.

¹³² History of the world: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 13.12.2012.

¹³³ Lonely Planet: Tunisia History, <http://www.lonelyplanet.com/tunisia/history#41521>, pristupljeno 15.12.2012.

¹³⁴ History of the world: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 13.12.2012.

¹³⁵ History of the world: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 13.12.2012.

¹³⁶ History of the world: History of Tunisia/ Independence: from AD 1956, <http://www.historyworld.net/wrldhis/plaintexthistories.asp?historyid=ac93>, pristupljeno 13.12.2012.

¹³⁷ LookLex Encyclopedia: Tunisia/ History/ Ben Ali and modernization, <http://looklex.com/e.o/tunisia.history.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹³⁸ Lonely Planet: Tunisia History, <http://www.lonelyplanet.com/tunisia/history#41521>, pristupljeno 15.12.2012.

¹³⁹ LookLex Encyclopedia: Tunisia/ History/ Ben Ali and modernization, <http://looklex.com/e.o/tunisia.history.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁴⁰ About.com: A brief history of Tunisia/ Survival of a strong political party, <http://africanhistory.about.com/od/tunisia/p/TunisiaHist1.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁴¹ Lonely Planet: Tunisia History, <http://www.lonelyplanet.com/tunisia/history#41521>, pristupljeno 15.12.2012.

održani u isto vreme, RCD je osvojila 91.6 % glasova dok je opozicija osvojila 34 od ukupno 182 mesta u parlamentu.¹⁴²

Tokom 2002.godine na održanom referendumu u Tunisu su odobreni bitni ustavni amandmani kojima se parlament pretvara iz jednodomog u dvodomo telo, ali i kojima se ukida zakonska granica da predsednik može da se kandiduje maksimalno tri puta za predsednički mandat.^{143 144} Ovim izmenama Ben Ali je dobio mogućnost da se kandiduje za predsednika još dva puta, što je izazvalo masovne proteste opozicije.^{145 146}

Međutim, ovi protesti nisu izazvali dramatičnije posledice i već 2004.godine su održani novi predsednički izbori na kojima je po četvrti put pobedio Ben Ali.¹⁴⁷ On je osvojio 94.5 % glasova.¹⁴⁸ U ovom periodu ekonomsko stanje u zemlji je bilo sve bolje jer je Tunis proglašen jednim od afričkih "lavova".¹⁴⁹ Ben Ali je uspeo da se izbori sa siromaštvom u zemlji i da stopu siromaštva sa 7.4 % u 1990.godini smanji na 3.8% u 2005.godini.¹⁵⁰

Predsednik Ben Ali se kandidovao i po peti put na izborima u oktobru 2009.godine, na kojima je i pobedio sa 89.6 % dobijenih glasova.¹⁵¹

U decembru 2010.godine diplomirani student koji je radio kao ulični prodavac se samozapalio u gradu Sidi Bouzid u znak protesta protiv nezaposlenosti, korupcije i kontinuirane vladavine policijske države.¹⁵² Podstaknuti ovim činom demonstranti su izašli na ulice širom zemlje, a u glavnom gradu Tunisu se oko 10 hiljada našlo na ulicama u znak protesta.^{153 154}

Predsednik Ali je pokušao da suzbije proteste obećavajući nove izbore (ali koji se ne bi održali pre 2014.godine) i otvaranje 300 hiljada novih radnih mesta.¹⁵⁵ Međutim,

---

¹⁴² LookLex Encyclopedia: Tunisia/ History/ Ben Ali and modernization, <http://looklex.com/e.o/tunisia.history.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁴³ Info Please: Tunisia/ History, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html>, pristupljeno 13.12.2012

¹⁴⁴ About.com: A brief history of Tunisia/ Effectively becoming president for life, <http://africanhistory.about.com/od/tunisia/p/TunisiaHist1.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁴⁵ Info Please: Tunisia/ History, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁴⁶ Lonely Planet: Tunisia History, <http://www.lonelyplanet.com/tunisia/history#41521>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁴⁷ LookLex Encyclopedia: Tunisia/ History/ Ben Ali and modernization, <http://looklex.com/e.o/tunisia.history.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁴⁸ LookLex Encyclopedia: Tunisia/ History/ Ben Ali and modernization, <http://looklex.com/e.o/tunisia.history.htm>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁴⁹ Wikipedia: Zine El Abadine Ben Ali/ Presidency/ Economy, http://en.wikipedia.org/wiki/Zine_el_Abadine_Ben_Ali, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁵⁰ Wikipedia: Zine El Abadine Ben Ali/ Presidency/ Economy, http://en.wikipedia.org/wiki/Zine_el_Abadine_Ben_Ali, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁵¹ Info Please: Tunisia/ History, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁵² Info Please: Tunisia/ History/ Protesters bring down president Ben Ali, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁵³ Info Please: Tunisia/ History/ Protesters bring down president Ben Ali, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁵⁴ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁵⁵ Info Please: Tunisia/ History/ Protesters bring down president Ben Ali, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html>, pristupljeno 13.12.2012.

demonstracije su se nastavile i Ben Ali je bio prinuđen da 14.januara 2011.godine posle 23 godine vladavine napusti Tunis i pobjegne u Saudijsku Arabiju.^{156 157 158}

U periodu od 17.decembra 2010.godine do 14.januara 2011.godine, oko 350 osoba je ubijeno od strane bezbednosnih snaga Tunisa koje su bile pod komandom predsednika Ben Alija.¹⁵⁹

Krajem januara iste godine, vlada Tunisa je izdala međunarodnu poternicu za Ben Alijem tereteći ga za ilegalno prisvajanje državnog novca i ilegalno sticanje imovine u inostranstvu.¹⁶⁰ Tokom juna 2011.godine civilni sud u Tunisu osudio je Ben Alija u odsustvu na ukupno 66 godina zatvora, na osnovu optužbi od marvezacija do trgovine drogom, dok je njegova žena osudjena na 35 godina zatvora zbog nezakonitog posedovanja novca i nakita.¹⁶¹

Međutim, u junu 2012. godine vojni sud u Tunisu osudio je Ben Alija na kaznu doživotnog zatvora zbog ubistva 23 demonstranta od strane policije tokom pobune 2011.godine. On je oглаšen krivim za saučesništvo u ubistvu i za pokušaj ubistva. Istog dana, vojni sud osudio je Ben Alija na 20 godina zatvora za slučaj koji se odnosio na smrt četvorice muškaraca u gradu Uardaninu (Ouardanine), koji su 15. januara 2011.godine pokušali da spreče bekstvo rodjaka svrgnutog predsednika Alija.¹⁶²

Prvi slobodni i otvoreni izbori u Tunisu nakon dobijanja nezavisnosti su održani 23.oktobra 2011.godine.¹⁶³ Partija Enahda (Enhada - Renesansa) je pobedila na izborima dobivši 41% glasova.¹⁶⁴

Enahda je moderna, islamistička partija koja je tokom vladavine prethodnih režima bila zabranjena.^{165 166} Lider ove partije Rachid Ghannouchi je rekao da je partija

---

¹⁵⁶ Info Please: Tunisia/ History/ Protesters bring down president Ben Ali, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁵⁷ Wikipedia: Zine El Abidine Ben Ali/ Ousted from the presidency, http://en.wikipedia.org/wiki/Zine_el_Abidine_Ben_Ali, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁵⁸ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁵⁹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia / Section I.Respect for the integrity of the person, including freedom from./ Arbitrary or unlawful deprivation of life, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

¹⁶⁰ Wikipedia: Zine El Abidine Ben Ali/ Ousted from the presidency/ Legal entaglenments, http://en.wikipedia.org/wiki/Zine_el_Abidine_Ben_Ali, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁶¹ The Guardian: Zine al-Abidine Ben Ali gets life sentence for role in Tunisian killings, 13 June 2012 - <http://www.guardian.co.uk/world/2012/jun/13/tunisian-court-punishment-zine-al-abidine-ben-ali> , pristupljeno 19.03.2013.

¹⁶² The Guardian: Zine al-Abidine Ben Ali gets life sentence for role in Tunisian killings, 13 June 2012 - <http://www.guardian.co.uk/world/2012/jun/13/tunisian-court-punishment-zine-al-abidine-ben-ali> , pristupljeno 19.03.2013.

¹⁶³ Info Please: Tunisia/ History/ Tunisia's first democratic elections in more than 50 years deemed free and fair, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=3>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁶⁴ Info Please: Tunisia/ History/ Tunisia's first democratic elections in more than 50 years deemed free and fair, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=3>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁶⁵ Info Please: Tunisia/ History/ Tunisia's first democratic elections in more than 50 years deemed free and fair, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=3>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁶⁶ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

posvećena demokratiji i pluralizmu i da neće implementirati striktni muslimanski moralni kodeks na građane.¹⁶⁷ Krajem 2011.godine generalni sekretar Enahde, Hamadi Džebali (Hamadi Jebali), postao je premijer Tunisa, dok je dugogodišnji disident, Moncef Marzouki postao predsednik zemlje.¹⁶⁸

Političko- pravni sistem

Tunis je prema Ustavu definisan kao demokratska Republika.¹⁶⁹ Politički sistem Tunisa se sastoji iz izvršne, zakonodavne i sudske grane vlasti.¹⁷⁰

Na čelu izvršne grane vlasti nalazi se predsednik koji se bira na svakih pet godina.¹⁷¹ ¹⁷² Predsednik je i komandant oružanih snaga.¹⁷³ Predsednik imenuje predsednika Vlade i kabinet, koji čine Vladu.¹⁷⁴ ¹⁷⁵ Vlada sprovodi državne politike i imenuje guvernere provincija i lokalne administratore.¹⁷⁶

Trenutni predsednik Tunisa je Moncef Maryouki, koji je na toj funkciji od 12.decembra 2011. godine.¹⁷⁷ Trenutni premijer Tunisa je Ali Larayedh (Ali Larayedh) iz vladajuće partije Enahda, koji je na tu funkciju postavljen 22. februara 2013. godine, nakon što je bivši premijer Hamadi Đebali (Hamadi Jebali) podneo ostavku.¹⁷⁸

Zakonodavnu granu vlasti u Tunisu čini dvodomi Parlament.¹⁷⁹ ¹⁸⁰

Donji dom Parlamenta ima 214 članova koji se biraju na opštim izborima na svakih pet godina.¹⁸¹ Donji dom je mesto za raspravu o nacionalnim politikama s obzirom

---

¹⁶⁷ Info Please: Tunisia/ History/ Tunisia's first democratic elections in more than 50 years deemed free and fair, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=3>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁶⁸ Info Please: Tunisia/ History/ Tunisia's first democratic elections in more than 50 years deemed free and fair, <http://www.infoplease.com/ipa/A0108050.html?pageno=3>, pristupljeno 13.12.2012.

¹⁶⁹ Wikipedia: Politics of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷⁰ Wikipedia: Politics of Tunisia, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷¹ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Executive branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷² GlobaLex: A guide to the Tunisian legal system/ The executive power: The government, <http://www.nyulawglobal.org/globalex/tunisia.htm>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷³ GlobaLex: A guide to the Tunisian legal system/ The executive power: The government, <http://www.nyulawglobal.org/globalex/tunisia.htm>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷⁴ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Executive branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷⁵ GlobaLex: A guide to the Tunisian legal system/ The executive power: The government, <http://www.nyulawglobal.org/globalex/tunisia.htm>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷⁶ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Executive branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁷⁷ CIA The world factbook: Tunisia/Government - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ts.html> , pristupljeno 19.03.2013

¹⁷⁸ Wikipedia: Ali Laarayedh - http://en.wikipedia.org/wiki/Ali_Laarayedh , pristupljeno 20.03.2013.

¹⁷⁹ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Legislative branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸⁰ GlobaLex: A guide to the Tunisian legal system/ The legislative power: The parliament, <http://www.nyulawglobal.org/globalex/tunisia.htm>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸¹ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Legislative branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

da se u njemu nalaze i predstavnici opozicije.¹⁸² Više od 27% članova Donjeg doma čine žene.¹⁸³

Gornji dom ili Veće savetnika je sastavljeno od 112 članova koji su predstavnici provincija, profesionalnih udruženja i istaknute nacionalne ličnosti.¹⁸⁴ Predsednik Tunisa imenuje 41 člana Gornjeg doma, dok se ostatak članova bira glasovima elektora koji su izabrani na lokalnom nivou.^{185 186}

Pravosudni sistem Tunisa je baziran na francuskom građanskom pravu i elementima iz islamskog zakona.¹⁸⁷

Bezbednosna situacija

Iako je u Tunisu započelo Arapsko proleće koje se kasnije proširilo i na druge islamske zemlje, tranzicija iz autoritarnog režima ka demokratiji je u Tunisu bila znatno mirnija nego u susednim zemljama.¹⁸⁸ Međutim, nakon što je na vlast u Tunisu došla moderna Islamistička partija, godinama potiskivane islamističke partije su istupile na društvenu scenu zahtevajući reforme.¹⁸⁹

Najveća bezbednosna pretnja u ovom trenutku u Tunisu je pokret Salafista.¹⁹⁰ Salafisti su pripadnici ultrakonzervativnog pokreta koji se bore za to da Tunis postane islamska zemlja sa duboko integrisanim šerijatskim pravom i tradicionalnim islamskim običajima.¹⁹¹

Iako pokret Salafista u Tunisu broji samo nekoliko desetina hiljada članova, Salafisti često organizuju proteste zbog "uvreda na račun islama".¹⁹² Tako su u periodu od oktobra 2011.godine do januara 2012.godine konzervativni muslimanski studenti protestovali na Univerzitetu Manouba zahtevajući da se ukine zabrana nošenja tradicionalne muslimanske odeće za žene, kao i da se studentima osposobi prostorija za

¹⁸² Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Legislative branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸³ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Legislative branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸⁴ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Legislative branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸⁵ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Legislative branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸⁶ GlobalLex: A guide to the Tunisian legal system/ The legislative power: The parliament, <http://www.nyulawglobal.org/globalex/tunisia.htm>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸⁷ Wikipedia: Politics of Tunisia/ Structure of government/ Judicial branch, http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Tunisia, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸⁸ Associated Press: Tunisia: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁸⁹ Associated Press: Tunisia: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹⁰ Associated Press: Tunisia: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹¹ Associated Press: Tunisia: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹² Associated Press: Tunisia: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

molitvu u okviru studentskog doma.¹⁹³ ¹⁹⁴ U jednom trenutku studenti koji su članovi salafističkog pokreta su na zgradi univerziteta pocepali zastavu Tunisa i zamenili je salafističkom crnom zastavom.¹⁹⁵ ¹⁹⁶

U julu 2012.godine, u gradu Tunisu je održana umetnička izložba čiji je cilj bio da pokrene pitanje uloge religije u društvu, što su Salafisti protumačili kao uvredu za islam.¹⁹⁷ Na protestima koje je usled toga organizovao salafistički pokret, u sukobima sa policijom je poginula jedna osoba dok je najmanje 100 povređeno.¹⁹⁸ ¹⁹⁹

Nakon što je 11.septembra 2012.godine izvršen napad na ambasadu Sjedinjenih Američkih Država u Libiji, Salafisti su izvršili napad na američku ambasadu u Tunisu 14.septembra iste godine.²⁰⁰ ²⁰¹ Naime, na hiljade pripadnika salafističkog pokreta se okupilo ispred ambasade, dok je nekolicina njih preskočila zaštitni zid oko zgrade, zapalila parking ambasade i okolno zemljište i zamenila zastavu SAD-a sa salafističkom zastavom.²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ Salafisti su takođe, istog dana izvršili napad na američku školu u Tunisu.²⁰⁵

Vlada Tunisa je tokom 2011. i 2012.godine pažljivo pristupala problemu sve učestalijih demonstracija koje su organizovali Salafisti iz straha da bi oštrijim merama Vlade izazvali radikalizaciju ovog pokreta.²⁰⁶

---

¹⁹³ The National: Tunisian students on hunger strike over right to wear niqab in class, 26.januar 2012. - <http://www.thenational.ae/news/world/middle-east/tunisian-students-on-hunger-strike-over-right-to-wear-niqab-in-class>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹⁴ Tunisia Live: Salafists protests at University of Manouba enter second day, 29.novembar 2011. - <http://www.tunisia-live.net/2011/11/29/salafist-protests-at-university-of-manouba-enter-second-day/>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹⁵ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹⁶ Associated Press: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹⁷ Associated Press: Tunisia: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹⁸ Associated Press: Tunisia: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

¹⁹⁹ Egypt Independent: Art gallery in La Mansa, Tunis, 30.jul 2012. - <http://www.egyptindependent.com/node/1018071>, pristupljeno 15.12.2012.

²⁰⁰ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

²⁰¹ PBS NewsHour: Protestors attack U.S. embassies across Africa and Middle East as anger boils over, 14.09.2012.- <http://www.pbs.org/newshour/rundown/2012/09/protestors-attack-us-embassies-across-africa-and-middle-east-as-anger-boils-over.html>, pristupljeno 15.12.2012.

²⁰² Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

²⁰³ Huffington Post World: Tunisia US Embassy attack: Protesters target U.S. compound in Tunis, 14.septembar 2012. - http://www.huffingtonpost.com/2012/09/14/tunisia-us-embassy-attack_n_1884068.html, pristupljeno 15.12.2012.

²⁰⁴ PBS NewsHour: Protestors attack U.S. embassies across Africa and Middle East as anger boils over, 14.09.2012.- <http://www.pbs.org/newshour/rundown/2012/09/protestors-attack-us-embassies-across-africa-and-middle-east-as-anger-boils-over.html>, pristupljeno 15.12.2012.

²⁰⁵ Freedom House: Countries at the crossroads: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/countries-crossroads/2012/tunisia>, pristupljeno 15.12.2012.

²⁰⁶ Associated Press: Hardline islam threatens democracy gains, <http://bigstory.ap.org/article/tunisia-hardline-islam-threatens-democracy-gains>, pristupljeno 15.12.2012.

Ljudska prava

Tortura i drugi nehumani i degradirajući postupci i kažnjavanja od strane pripadnika bezbednosnih snaga:

Vlada Tunisa je u junu 2011.godine ratifikovala dopunski Protokol koji je pridodat Konvenciji protiv mučenja i drugog surovog, nehumanog i degradirajućeg tretmana ili kažnjavanja (Protocol to the Convention against Torture and other Cruel, Inhuman and Degrading Treatment and Punishment).²⁰⁷

Iako Tunišanski zakon zabranjuje arbitrarno hapšenje i pritvor, pripadnici bezbednosnih snaga u praksi ne poštuju uvek ovu odredbu.²⁰⁸

Tokom marta, aprila i maja 2011.godine zabeleženo je nekoliko slučajeva u kojima su demonstranti i posmatrači protesta bili arbitrarno hapšeni i pritvarani.²⁰⁹

Nevladine organizacije su tokom 2011. godine izveštavale o surovom fizičkom tretmanu demonstranata od strane tužinske policije.²¹⁰ Specijalni izvestilac Ujedinjenih nacija za slučajeve mučenja, Juan Mendez (Juan Mendez) je u svojim nalazima takođe potvrdio da su vlasti Tunisa u nekim slučajevima koristile metode mučenja.²¹¹

Žene:

Žene u Tunisu uživaju veći stepen društvene slobode i građanskih prava od drugih žena iz zemalja u regionu.²¹²

Tunis je ratifikovao Protokol koji je pridodat Konvenciji Ujedinjenih nacija o eliminaciji svih oblika diskriminacije nad ženama (UN Convention on the Elimination of

---

²⁰⁷ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 1.Respect for the integrity of the person, including freedom from,/ c.Torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁰⁸ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 1.Respect for the integrity of the person, including freedom from,/ d. Arbitrary arrest and detention, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁰⁹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 1.Respect for the integrity of the person, including freedom from,/ c. Arbitrary arrest and detention, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²¹⁰ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 1.Respect for the integrity of the person, including freedom from,/ c.Torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²¹¹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 1.Respect for the integrity of the person, including freedom from,/ c.Torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²¹² Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

All Forms of Discrimination against Women - CEDAW) 2008.godine.²¹³ Takođe, vlada u Tunisu je u avgustu 2011.godine povukla rezervaciju koju je uložila na CEDAW (rezervacija na sledeće članove Konvencije: čl.9. st.2 - jednaka prava u pogledu državljanstva dece, čl.16 tačke c, d, f, g, h - ravnopravnost u braku i u vezi sa porodičnim životom, i čl 29. st.1 - sprovođenje Konvencije, tj. arbitraža u slučaju spora).^{214 215 216 217} Ipak, Vlada Tunisa je donela „opštu deklaraciju“ u kojoj ostavlja mogućnost neimplementiranja reformi koje su u suprotnosti sa islamom.^{218 219}

Zakon o ličnom statusu (The personal status code) garantuje tunižanskim ženama ista prava prilikom razvoda.²²⁰ Žene u Tunisu takođe imaju pravo da prenesu državljanstvo na dete, iako je otac strani državljanin.^{221 222}

Međutim, žene u Tunisu se suočavaju sa diskriminacijom po pitanju prava na nasleđivanje i prava starateljstva nad decom.²²³ Ove oblasti porodičnog prava se uglavnom uređuju na osnovu šerijatskog prava.²²⁴

Najveći deo imovine stečene u braku, uključujući i imovinu koju je stekla isključivo žena, u Tunisu se vodi se na muža.²²⁵

Primena šerijatskog prava je rezultirala diskriminacijom žena pri nasleđivanju, mada se dešava da porodice sklapaju ugovore o prodaji između roditelja i dece kako bi obezbedili ćerkama jednako pravo na imovinu koje imaju sinovi.²²⁶

---

²¹³ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²¹⁴ Amnesty International: Annual Report 2012: Tunisia/ Women's rights, <http://www.amnesty.org/en/region/tunisia/report-2012#section-20-8>, pristupljeno 26.11.2012.

²¹⁵ Human Rights Watch: World report 2012: Tunisia/ Women's rights, http://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/tunisia_2012.pdf, pristupljeno 26.11.2012.

²¹⁶ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²¹⁷ UNICEF: Tunisia - MENA gender equality profile, status of girls nad women in the Middle East and north Afrika, October 2011 - <http://www.unicef.org/gender/files/Tunisia-Gender-Eqaulity-Profile-2011.pdf>, str 1

²¹⁸ Human Rights Watch: World report 2012: Tunisia/ Women's rights, http://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/tunisia_2012.pdf, pristupljeno 26.11.2012.

²¹⁹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²²⁰ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²²¹ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²²² United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²²³ Amnesty International: Annual Report 2012: Tunisia/ Women's rights, <http://www.amnesty.org/en/region/tunisia/report-2012#section-20-8>, pristupljeno 26.11.2012.

²²⁴ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²²⁵ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

Običajno pravo koje se zasniva na šerijatskom pravu zabranjuje ženama da sklapaju brak van islamske religije.²²⁷ U brakovima između muškarca muslimana i žene nemuslimanke, deca se smatraju muslimanima i zabranjeno im je da naslede imovinu od majke.²²⁸

Krivični zakon Tunisa zabranjuje silovanje, uključujući i silovanje u braku.²²⁹ Za akt silovanja predviđena je kazna doživotnog zatvora.²³⁰ Za seksualne napade koji su praćeni aktom nasilja ili pretnjama uz upotrebu oružja propisana je smrtna kazna.²³¹

Zakon o porodičnom nasilju Tunisa predviđa dvostruko duže zatvorske kazne za fizički napad koji izvrši supružnik ili član porodice u odnosu na one kazne koje su predviđene za napad koji izvrši lice koje nije ni u kakvom srodstvu sa žrtvom.²³²

Ipak, društveni i kulturni pritisci često dovode do toga da tunižanske žene ne prijavljuju seksualno nasilje.²³³

U februaru 2012.godine objavljeni su rezultati nacionalnog istraživanja o nasilju nad ženama.²³⁴ Prema rezultatima tog istraživanja, jedna od pet žena u Tunisu je doživela neki oblik fizičkog nasilja, dok je jedna od šest žena bila žrtva seksualnog nasilja.²³⁵

Zakonom se izričito zahteva da žene za obavljanje istog posla dobijaju istu novčanu nadoknadu kao i muškarci, a Vlada ove odredbe poštuje i primenjuje u praksi.²³⁶

---

²²⁶ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²²⁷ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²²⁸ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²²⁹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Rape and domestic violence, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²³⁰ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Rape and domestic violence, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²³¹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Rape and domestic violence, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²³² United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Rape and domestic violence, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²³³ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Rape and domestic violence, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²³⁴ Tunisia Live: 1 in 5 Tunisian women victim of domestic violence, according to new survey, 02.mart 2012. - <http://www.tunisia-live.net/2012/03/02/1-in-5-tunisian-women-victim-of-domestic-violence-according-to-new-survey/>, pristupljeno 29.11.2012.

²³⁵ Tunisia Live: 1 in 5 Tunisian women victim of domestic violence, according to new survey, 02.mart 2012. - <http://www.tunisia-live.net/2012/03/02/1-in-5-tunisian-women-victim-of-domestic-violence-according-to-new-survey/>, pristupljeno 29.11.2012.

Tunis je dozvolio ženama pravo na abortus 1973.godine.²³⁷ Žene u Tunisu imaju slobodan pristup kontracepciji.²³⁸

Vlada Tunisa je usvojila princip jednake zastupljenosti na izborima između muškaraca i žena, iako su u praksi muškarci i dalje dominantno zastupljeni na partijskim izbornim listama.²³⁹ Trenutno se u Konstitutivnoj skupštini nalazi 49 žena od ukupno 219 poslanika, što je najveći procenat žena u legislativnom telu u celom arapskom svetu.^{240 241}

Deca:

Deca u Tunisu dobijaju državljanstvo odmah na rođenju, po osnovu državljanstva roditelja.²⁴²

Zakon u Tunisu zabranjuje stupanje u radni odnos deteta koje je mlađe od 16 godina.²⁴³ Osobama mlađim od 18 godina je zabranjeno da rade na poslovima koji mogu da predstavljaju ozbiljnu pretnju po njihovo zdravlje, bezbednost i moral.²⁴⁴

Tokom 2011.godine nije bilo statističkih podataka o zlostavljanju dece.²⁴⁵

Za lica koja su imala seksualni odnos sa devojčicom mlađom od 10 godina zakonom je predviđena smrtna kazna.²⁴⁶ Svako ko ima seksualni odnos sa devojčicom

---

²³⁶ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Discrimination, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²³⁷ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²³⁸ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Women/ Reproductive rights, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²³⁹ Amnesty International: Annual Report 2012: Tunisia/ Women's rights, <http://www.amnesty.org/en/region/tunisia-report-2012#section-20-8>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴⁰ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴¹ Human Rights Watch: World report 2012: Tunisia/ Women's rights, http://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/tunisia_2012.pdf, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴² United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Children, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴³ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 7.Worker rights/ Prohibition of child labor and minimum age for employment , 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴⁴ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 7.Worker rights/ Prohibition of child labor and minimum age for employment , 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴⁵ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Children, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴⁶ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Children, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

koja ima između 10 i 15 godina može biti kažnjen zatvorskom kaznom u trajanju od šest godina.²⁴⁷

Država Tunis nije potpisnica Haške konvencije o građansko-pravnim aspektima međunarodne otmice dece iz 1980.godine.²⁴⁸

Humanitarni radnici:

Nevladinim organizacijama u Tunisu je bilo pravno zabranjeno da se bave ostvarivanjem političkih ciljeva i aktivnosti za vreme režima Ben Ali-ja.²⁴⁹

Tokom 2011.godine uslovi za rad za lokalnih i međunarodnih organizacija za ljudska prava su se značajno popravili.²⁵⁰ Nakon revolucije, lokalne i međunarodne organizacije za ljudska prava deluju bez vladinih ograničenja.²⁵¹

Nevladina organizacija „Tunižanska liga za ljudska prava“ (Ligue tunisienne des droits de l’Homme – LTDH) je održala u septembru 2011.godine svoj prvi nacionalni kongres nakon 11 godina, nakon što joj je u periodu od 2000.godine do 2011.godine odlukom Ben Ali-jevog režima rad bio potpuno zabranjen.^{252 253}

Za rad nevladinih organizacija u Tunisu se ne zahteva formalni proces registracije, ali njihov rad još uvek nije zaštićen nikakvim pravnim okvirom.²⁵⁴

Izbeglice, tražioci azila i interno raseljena lica:

Država Tunis nema pravni okvir kojim se reguliše procedura dobijanja statusa za tražioce azila i izbeglice.²⁵⁵ Vlada takođe još uvek nije uspostavila sistem koji bi pružao

---

²⁴⁷ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Children, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴⁸ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Children, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁴⁹ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁵⁰ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 5. Governmental attitude regarding international and nongovernmental investigation of alleged violations of human rights, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁵¹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 5. Governmental attitude regarding international and nongovernmental investigation of alleged violations of human rights, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁵² United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 5. Governmental attitude regarding international and nongovernmental investigation of alleged violations of human rights, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁵³ Radio France Internationale: Tunisie: Une nouvelle direction pour la Ligue des droits de l’homme, 12.septembar 2011. - <http://www.rfi.fr/afrique/20110912-tunisie-nouvelle-direction-ligue-droits-homme>, pristupljeno 27.11.2012.

²⁵⁴ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

zaštitu izbeglicama.²⁵⁶ U Ustavu Tunisa se jedino garantuje da država Tunis neće izručivati političke izbeglice.²⁵⁷

Tokom 2011.godine tunižanske vlasti su držale svoje granice otvorenima zbog građanskih nemira u Libiji, čime su omogućili da preko milion Libijaca dobije privremeno utočište.²⁵⁸ Kancelarija Visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice je u Tunisu u 2011.godini odobrila izbeglički status za 2 200 tražilaca azila od ukupno 2500, koliko ih je podnelo zahtev.²⁵⁹

U maju 2011.godine dogodila su se dva incidenta u izbegličkom kampu Šuša (Camp Shousha) koji se nalazi na 8 km od tunižansko-libijske granice.²⁶⁰

Prvi incident je nastao kao rezultat sukoba između samih izbeglica.²⁶¹ Naime, došlo je do sukoba između eritrejskih i sudanskih izbeglica u kojima je, nakon podmetanja požara, nastradalo četiri Eritrejca.²⁶³

Nekoliko dana potom izbeglice su organizovale masovne proteste da skrenu pažnju vlasti Tunisa na teške uslove u kojima žive i na postojanje opasnosti od izbivanja sukoba većih razmera unutar kampa između izbeglica različite etničke pripadnosti.²⁶⁴ Nakon što su u maju 2011. godine izbeglice u znak protesta blokirale puteve, stanovnici obližnjeg grada Ben Guerdane su podmetnuli požar u izbegličkom kampu, što je

---

²⁵⁵ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2. Respect for civil liberties, Including: / d. Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24. maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁵⁶ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2. Respect for civil liberties, Including: / d. Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24. maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁵⁷ Constitution de la République Tunisienne/ Chapitre premier – disposition generales, <http://www.jurisitetunisie.com/tunisie/codes/constitution/const1005p.htm>

²⁵⁸ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2. Respect for civil liberties, Including: / d. Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24. maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁵⁹ United Nations High Commissioner for Refugees: Resettlement of unaccompanied children from Tunisia to Norway, 17. januar 2012. - <http://www.unhcr.org/4f155d379.html>, pristupljeno 29.11.2012.

²⁶⁰ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2. Respect for civil liberties, Including: / d. Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24. maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁶¹ Medecins Sans Frontieres: Tunisia: Refugees fleeing Lybia: No safe place to go, 30. maj 2011. - <http://somalia.msf.org/2011/05/tunisia-refugees-fleeing-libya-no-safe-place-to-go/>, pristupljeno 29.11.2012.

²⁶² United Nations Children's Fund: UNICEF Situation Report 17 : Sub-regional Libya crisis/ Situation overview, 01. jun 2011. - http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Full_Report_1018.pdf, pristupljeno 29.11.2012.

²⁶³ Asmarino Independent: Updated: Hundreds of Eritreans injured and displaced at Tunisian refugee camp, 25. maj 2011. - <http://www.asmarino.com/news/1050-400-eritreans-injured-750-displaced-in-tunisian-refugee-camp>, pristupljeno 29.11.2012.

²⁶⁴ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2. Respect for civil liberties, Including: / d. Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24. maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁶⁵ The Humanitarian Forum: MSF expands its support to war-torn Libya/ Refugees fleeing to Tunisia and Italy, 14. jun 2011. - <http://www.humanitarianforum.org/news.php/en/221/msf-expands-its-support-to-war-torn-libya>, pristupljeno 29.11.2012.

rezultirao smrću najmanje troje ljudi.^{266 267} U ovim nemirima uništeno je dve trećine izbegličkog kampa Šuša.^{268 269}

Vlada Tunisa je tokom 2011.godine saradivala sa kancelarijom Visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice u naporima da se pronađe rešenje za libijske izbeglice koje su državljani trećih zemalja, a koji nisu mogli biti vraćeni u njihovu zemlju porekla.²⁷⁰ U ovu grupu spadaju osobe čija je zemlja porekla Somalija, Eritreja, Sudan i Irak.²⁷¹

U toku 2011.godine Vlada Tunisa je omogućila i privremenu zaštitu hiljadama ljudi koji nisu mogli da se kvalifikuju kao izbeglice, a takođe su bežali od konflikta u Libiji.²⁷² Pored libijskih izbeglica koje su registrovane od strane UNHCR-a, oko 660 hiljada Libijaca je ušlo u Tunis u potrazi za kratkoročnom medicinskom negom.²⁷³

Verske slobode:

Ustavom Tunisa je proklamovana sloboda veroispovesti za sve građane.²⁷⁴

Ipak, iako Vlada Tunisa ne zabranjuje preobraćanje u drugu veru niti zahteva da se preobraćanje zvanično prijavi,²⁷⁵ u praksi se dešava da muslimani koji pređu u drugu religiju postanu predmet društvenog ostrakizma (odbacivanja).²⁷⁶

---

²⁶⁶ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, Including:/ d.Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁶⁷ Asmarino Independent: Updated: Hundreds of Eritreans injured and displaced at Tunisian refugee camp, 25.maj 2011. - <http://www.asmarino.com/news/1050-400-eritreans-injured-750-displaced-in-tunisian-refugee-camp>, pristupljeno 29.11.2012.

²⁶⁸ United Nations Children's Fund: UNICEF Situation Report 17 : Sub-regional Libya crisis/ Situation overview, 01.jun 2011. - http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Full_Report_1018.pdf, pristupljeno 29.11.2012.

²⁶⁹ The Humanitarian Forum: MSF expands its support to war-torn Libya/ Refugees fleeing to Tunisia and Italy, 14.jun 2011. - <http://www.humanitarianforum.org/news.php/en/221/msf-expands-its-support-to-war-torn-libya>, pristupljeno 29.11.2012.

²⁷⁰ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, Including:/ d.Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁷¹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, Including:/ d.Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁷² United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, Including:/ d.Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁷³ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, Including:/ d.Freedom of movement, internally displaced persons, protection of/ Protection of refugees, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁷⁴ Constitution de la République Tunisienne/ Chapitre premier – disposition generales, <http://www.jurisitetunisie.com/tunisie/codes/constitution/const1005p.htm>

²⁷⁵ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section II.Status of government respect for religious freedom/ Gouvernement practices, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁷⁶ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Executive summary, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

Pozitivan napredak u 2011.godini ogleda se u ukidanju dekreta prethodne Vlade koji su zabranjivali nošeće civilne odeće.²⁷⁷ Takođe, sudskom odlukom je univerzitetima prepuštena odluka da li će (i u kojoj meri) zabraniti nošenje nikaba (tradicionalni muslimanski veo za pokrivanje lica).²⁷⁸ U oktobru 2011.godine, predstavnici univerziteta su postigli dogovor o zabrani upisivanja na fakultet za žene koje nose nikab.²⁷⁹ Ova odluka je izazvala ulične proteste nekoliko stotina Salafista (ultrakonzervativnih sunita).²⁸⁰

Tokom 2011.godine zabeleženo je najmanje pet incidenata u kojima su napadnute hrišćanske crkve ili groblja.²⁸¹ Neki od njih su: u julu 2011.godine policija je uhapsila čoveka koji je zapalio vrata jedne crkve u blizini grada Susa (Sousse). Nekoliko meseci kasnije tokom 2011.godine policija je razbijala demonstracije salafista u blizini glavnog grada Tunisa, nakon čega su oni ušli na hrišćansko groblje i razrušili nekoliko ruskih grobnica.²⁸² Takođe još jedna Ruska crkva u gradu Tunisu je napadnuta i razrušena krajem 2011.godine. Crkveni zavničnici navode da policija nije uradila dovoljno na ispitivanju ovih zločina i adekvatnoj zaštiti hrišćanskih grobalja.²⁸³

U Tunisu živi oko 1500 do 2000 pripadnika jevrejske zajednice.²⁸⁴ Tokom 2011.godine zabeležen je veoma mali broj incidenata usmerenih protiv Jevreja. Vlasti su u svim slučajevima brzo reagovala.²⁸⁵

U februaru 2011.godine desetak ljudi se okupilo ispred sinagoge u Tunisu i uzvikivalo antisemitske slogane.²⁸⁶ Lider jevrejske zajednice Rodžer Bizmut (Roger

---

²⁷⁷ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section II.Status of government respect for religious freedom/ Legal/policy framework, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁷⁸ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section II.Status of government respect for religious freedom/ Legal/policy framework, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁷⁹ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section III. Status of societal respect for religious freedom, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸⁰ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section III. Status of societal respect for religious freedom, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸¹ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section III. Status of societal respect for religious freedom, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸² United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section III. Status of societal respect for religious freedom, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸³ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section III. Status of societal respect for religious freedom, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸⁴ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Anti-Semitism, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸⁵ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Anti-Semitism, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸⁶ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Anti-Semitism, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

Bismuth) se povodom ovog incidenta susreo sa tadašnjim tunižanskim premijerom Mohamedom Ganučijem (Mohamed Ghannouchi) kako bi diskutovali o anti-semitizmu u Tunisu.²⁸⁷ Nekoliko dana kasnije održan je veliki građanski skup u cilju promovisanja verske tolerancije. U decembru 2011.godine Vlada Tunisa je potvrdila svoju politiku da su pripadnici jevrejske zajednice ravnopravni građani Tunisa sa punim pravima.²⁸⁸

Vlada Tunisa iz državnog budžeta izdvaja platu za glavnog rabina jevrejske zajednice, a službenici Vlade su zaduženi za održavanje jevrejskog groblja u gradu Tunisu.²⁸⁹

Novinari i sloboda medija:

Prelazna Vlada Tunisa je gotovo odmah nakon preuzimanja vlasti 2011. godine proklamovala slobodu informacija i govora kao fundamentalni princip države Tunis.²⁹⁰ Vlada je takođe ukinula brojna ograničenja za medije, a ukinula je i Ministarstvo za informisanje koje je za vreme vladavine bivšeg režima bilo glavno telo za sprovođenje cenzure.²⁹¹

U novembru 2011.godine usvojen je dekret br.115 kojim je prvi put u istoriji Tunisa uspostavljen okvir koji garantuje zaštitu novinara i slobodu u njihovom radu.^{292 293} Uslovi za rad medija su se u Tunisu tokom 2011. i 2012. godine popravili, ali su i dalje prisutni brojni problemi.^{294 295}

Prelazna Vlada Tunisa je imenovala Slim Amamou-a, blogera koji je postao poznati disident za vreme vladavine Ben Ali režima, na mesto državnog sekretara za

---

²⁸⁷ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Anti-Semitism, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸⁸ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 6.Discrimination, societal abuses and trafficking in persons/ Anti-Semitism, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁸⁹ United States Department of State: International Religious Freedom Report for 2011: Tunisia/ Section II.Status of government respect for religious freedom/ Legal/policy framework, 30.jul 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/193121.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁹⁰ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁹¹ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, including/ a. Freedom of speech and press/ Status of freedom of speech and press, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁹² Syndicat National des Journalistes Tunisiens: Report annuel sur la liberté de la presse en Tunisie - 2012/ La carde législatif, <http://www.snjt.org/images/snjt/rapport3mai-fr.pdf>, pristupljeno 05.12.2012.

²⁹³ Reporters sans frontieres: Les décrets-lois 115 et 116: des éclaircissement nécessaires, 23.oktobar 2012. - http://fr.rsf.org/tunisie-les-decrets-lois-115-et-116-des-23-10-2012_43568.html, pristupljeno 05.12.2012.

²⁹⁴ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁹⁵ International Crisis Group: Tunisie: Lutter contre l'impunité, restaurer la sécurité/ Introduction, 9.maj 2012. - http://www.ecoi.net/file_upload/2016_1337584077_123-tunisie-lutter-contre-l-impunite-restaurer-la-securite.pdf, pristupljeno 26.11.2012.

sport i omladinu u januaru 2011.godine.^{296 297} Međutim, nakon što je Vlada na zahtev vojske cenzurirala određeni broj internet sajtova, Amamou je podneo ostavku u maju iste godine.^{298 299}

Tokom 2011. godine godine su zabeleženi slučajevi napada na novinare od strane policije³⁰⁰ i kriminalnih grupa.³⁰¹

Početkom maja 2011.godine, policija je napala najmanje petnaest novinara koji su izveštavali za vreme uličnih demonstracija i uništila im profesionalnu opremu.^{302 303 304} Odmah nakon ovog incidenta, ministar unutrašnjih poslova je ponudio javno izvinjenje “novinarima i građanima koji su bili nenamerno napadnuti”.³⁰⁵

U septembru 2011.godine, blogger koji je kritikovao prelaznu Vladu je pretrpeo maltretiranja od strane pripadnika vlasti. On je bio pritvoren i ispitivan bez prisustva advokata i zabranjeno mu je da napusti zemlju.³⁰⁶

Takođe u toku 2011. godine, policija je bila prinuđena da štiti prostorije televizije Nesma, nakon što se grupa Salafista uputila ka zgradi televizije i zapretila da će napasti televiziju zbog emitovanja “uvredljivog programa”.^{307 308} Naime, televizija je emitovala

---

²⁹⁶ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁹⁷ Libération: Slim Amamou, des geoles tunisiennes au gouvernement, 20.januar 2011. - <http://www.liberation.fr/monde/01012314873-slim-amamou-des-geoles-tunisiennes-au-gouvernement>, pristupljeno 03.12.2012.

²⁹⁸ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

²⁹⁹ Tunisie Numerique: Slim Amamou démissionne du Gouvernement provisoire, 23.maj 2011. - <http://www.tunisienumerique.com/slim-amamou-demissionne-du-gouvernement-provisoire/37007>, pristupljeno 03.12.2012.

³⁰⁰ United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, including/ a. Freedom of speech and press/ Status of freedom of speech and press, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

³⁰¹ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

³⁰² United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 2.Respect for civil liberties, including/ a. Freedom of speech and press/ Status of freedom of speech and press, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

³⁰³ Reporters without borders: Journalists demonstrate against last week's police violence, 10.maj 2011. - http://en.rsf.org/tunisia-journalists-beaten-by-police-in-06-05-2011_40245.html, pristupljeno 03.12.2012.

³⁰⁴ Freedom House: Freedom of the press in 2012: Tunisia, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-press/2012/tunisia>, pristupljeno 03.12.2012.

³⁰⁵ Reporters without borders: Journalists demonstrate against last week's police violence, 10.maj 2011. - http://en.rsf.org/tunisia-journalists-beaten-by-police-in-06-05-2011_40245.html, pristupljeno 03.12.2012.

³⁰⁶ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

³⁰⁷ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

³⁰⁸ Radio France Internationale: Tunisie: Attaque de Nessma TV: la presse tunisienne condamne la violence, 11.oktobar 2011. - <http://www.rfi.fr/afrique/20111010-attaque-nassma-tv-presse-le-parti-islamiste-ennahda-condamne-violences>, pristupljeno 03.12.2012.

film "Persepolis" u kome je predstavljena figura Alaha, što je zabranjeno u islamskoj religiji.^{309 310}

Vlasnik televizije Nessma, Nabil Karoui je u maju 2012.godine proglašen krivim od strane tunižanskog pravosuđa zbog kršenja „pravila o bogohuljenju“ emitovanjem filma „Persepolis“ u oktobru 2011.godine.^{311 312} Izrečena mu je novčana kazna u iznosu od 2 400 tunižanskih dinara (1 200 eura).^{313 314}

Još jedan napad na novinare je zabeležen 4.januara 2012.godine, kada su dve novinarkе napadnute od strane policije dok su izveštavale sa demonstracija ispred zgrade Ministarstva za visoko obrazovanje.^{315 316} Jedna od novinarki, Sana Farhat, napadnuta je tako što je vučena za kosu po zemlji, a obe kamere koje su novinarkе koristile su zaplenjene.³¹⁷

Nacionalni sindikat tunižanskih novinara (Syndicat National des Journalistes Tunisiens) je 9. januara 2012.godine organizovao ulične proteste, izražavajući na taj način svoje nezadovoljstvo zbog napada na novinare.³¹⁸

Korupcija

Prvi značajan korak u borbi protiv korupcije u Tunisu bio je uklanjanje Ben Alija, njegovih bliskih rođaka i saradnika sa čelnih pozicija u državi.³¹⁹ Pripadnici bivšeg

---

³⁰⁹ France Info: Le directeur de la télévision privée tunisienne Nessma condamné, 03.maj 2012. - <http://www.franceinfo.fr/monde/un-monde-d-info/le-directeur-de-la-television-privee-tunisienne-nessma-condamne-604733-2012-05-03>, pristupljeno 03.12.2012.

³¹⁰ France 24: Le directeur de la télévision Nessma condamné pour la diffusion de "Persépolis", 03.maj 2012. - <http://www.france24.com/fr/20120503-tunisie-directeur-television-nessma-condamne-diffusion-persepolis-medias-justice>, pristupljeno 03.12.2012.

³¹¹ France Info: Le directeur de la télévision privée tunisienne Nessma condamné, 03.maj 2012. - <http://www.franceinfo.fr/monde/un-monde-d-info/le-directeur-de-la-television-privee-tunisienne-nessma-condamne-604733-2012-05-03>, pristupljeno 03.12.2012.

³¹² France 24: Le directeur de la télévision Nessma condamné pour la diffusion de "Persépolis", 03.maj 2012. - <http://www.france24.com/fr/20120503-tunisie-directeur-television-nessma-condamne-diffusion-persepolis-medias-justice>, pristupljeno 03.12.2012.

³¹³ France Info: Le directeur de la télévision privée tunisienne Nessma condamné, 03.maj 2012. - <http://www.franceinfo.fr/monde/un-monde-d-info/le-directeur-de-la-television-privee-tunisienne-nessma-condamne-604733-2012-05-03>, pristupljeno 03.12.2012.

³¹⁴ France 24: Le directeur de la télévision Nessma condamné pour la diffusion de "Persépolis", 03.maj 2012. - <http://www.france24.com/fr/20120503-tunisie-directeur-television-nessma-condamne-diffusion-persepolis-medias-justice>, pristupljeno 03.12.2012.

³¹⁵ Committee to Protect Journalists: Journalists still being assaulted in Tunisia, 13.januar 2012. - <http://cpj.org/2012/01/journalists-still-being-assaulted-in-tunisia.php>, pristupljeno 05.12.2012.

³¹⁶ International Press Institute: IFEX-TMG concerned by attacks on journalists, 12.januar 2012. - <http://www.freemedia.at/press-room/public-statements/singleview/article/ifex-tmg-concerned-by-attacks-on-journalists-and-academics.html>, pristupljeno 05.12.2012.

³¹⁷ Committee to Protect Journalists: Journalists still being assaulted in Tunisia, 13.januar 2012. - <http://cpj.org/2012/01/journalists-still-being-assaulted-in-tunisia.php>, pristupljeno 05.12.2012.

³¹⁸ International Press Institute: IFEX-TMG concerned by attacks on journalists, 12.januar 2012. - <http://www.freemedia.at/press-room/public-statements/singleview/article/ifex-tmg-concerned-by-attacks-on-journalists-and-academics.html>, pristupljeno 05.12.2012.

režima su svoje funkcije iskoristili kako bi stvorili privatne monopole u nekoliko sektora ekonomije.³²⁰

Ubrzo nakon smene predsednika Ben Alija početkom 2011. godine, u Tunisu je formirana Komisija za borbu protiv korupcije (Anticorruption commission).³²¹ Komisija je u toku 2011.godine primila oko devet hiljada pritužbi na korupciju, dok je ukupno 105 slučajeva na kraju 2011.godine povereno Ministarstvu pravde na procesuiranje.³²²

Tunis je prema indeksu o percepciji korupcije rangiran kao 73. država od ukupno 183 države na listi.^{323 324}

---

³¹⁹ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

³²⁰ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

³²¹ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

³²² United States Department of State: Country report on human rights practices for 2011: Tunisia/ Section 4. Official corruption and government transparency, 24.maj 2012. - <http://www.state.gov/documents/organization/186663.pdf>, pristupljeno 26.11.2012.

³²³ Freedom House: Freedom in the world 2012: Tunisia/ Political rights and civil liberties, <http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world/2012/tunisia-0>, pristupljeno 26.11.2012.

³²⁴ Transparency International: Corruption Perceptions Index 2011/ The perceived levels of public-sector corruption in 183 countries/ territories around the world, novembar 2011. - files.transparency.org/content/download/101/407/file/2011_CPI_EN.pdf, pristupljeno 03.12.2012.